

Het Weens Koopverdrag ⁽¹⁾

Pascal Walrave
stafmedewerker
GOM - West-Vlaanderen

Samen met in totaal 51 landen hebben onze belangrijkste handelspartners het "Weens Koopverdrag" geratificeerd. Men schat dat op dit ogenblik meer dan 60% van de wereldhandel door de principes van dit verdrag wordt beheerst.

Inleiding

Op 1 november 1997 is in België het "Verdrag der Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken" formeel van kracht geworden ⁽²⁾.

Samen met in totaal 51 landen hebben onze belangrijkste handelspartners Duitsland, Frankrijk, Nederland en landen zoals China, Polen, de Russische Federatie, de Tsjechische Republiek en de USA dit "Weens Koopverdrag" geratificeerd en toepasbaar gesteld ⁽³⁾.

Men schat dat op dit ogenblik meer dan 60% van de wereldhandel door de principes van dit verdrag wordt beheerst ⁽⁴⁾.

Reden genoeg dus om even stil te staan bij dit verdrag.

Situering van het verdrag binnen een internationale context

Het Weens Koopverdrag is een belangrijk verdrag.

Het vervangt vanaf 1 november 1997 de twee Verdragen van Den Haag van 1 juli 1964 ⁽⁵⁾.

Deze voorgangers van het verdrag vonden door hun West-Europese inslag nooit ruime internationale toepassing ⁽⁶⁾.

De globalisering van de wereldhandel heeft de nood aan eenvormige en transparante rechtsregels met betrekking tot internationale handel weliswaar in een stroomversnelling gebracht.

Grensoverschrijdend werken betekent immers in geval van conflict vaak een confrontatie met rechtsregels die afwijken van degene die in België gebruikelijk zijn.

Iedere staat heeft zo zijn eigen regels om te bepalen welk nationaal recht van toepassing is bij een conflict tussen handelspartners uit verschillende landen.

Het komt dan ook meer dan eens voor dat deze regels elkaar tegenspreken.

Creatieve juristen gaan bijgevolg op zoek naar het forum dat hun belang het beste dient ("forum shopping").

Het "Verdrag van de Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken" ondertekend in Wenen op 11 april 1980 (vandaar: "Weens Koopverdrag") vult een juridische leemte en betekent een belangrijke stap in de richting van meer internationale rechtszekerheid.

Het Verdrag

Hieronder beperken wij ons tot een overzicht van de krachtlijnen van het verdrag ⁽⁷⁾.

Het is vooreerst belangrijk te benadrukken dat het Weens Koopverdrag sinds de inwerking-treding op 1 november van 1997 deel is gaan uitmaken van het Belgisch recht.

Het fungeert als basisrecht ("gemeen recht") naast de regels van het Burgerlijk Wetboek (B.W.) die de koop beheersen (artikelen 1582 tot 1701 van het B.W.).

Een tweede belangrijke opmerking is dat de nieuwe regeling gevoelig verschilt van het op de Code civil gebaseerde continentale recht uit ons B.W.

Naast elementen die in de lijn liggen van de Code civil vertoont het verdrag ook veel trekjes die aanleunen bij de Anglo-Amerikaanse of Duitse rechtstraditie.

Het Weens Koopverdrag bestaat uit vier delen :

- Toepassingsgebied en algemene bepalingen
- Totstandkoming van de overeenkomst
- Koop van roerende zaken
- Slotbepalingen met betrekking tot de geldigheid, voorbehoud en inwerkingtreding.

In dit artikel bespreken wij enkel de eerste drie delen.

Toepassingsgebied (ART.1-6 Weens Koopverdrag)

Samengevat kunnen we stellen dat het Weens Koopverdrag het **aanvullend recht** is dat de **basis** ("obligatoire") **rechtsverhoudingen** tussen koper en verkoper regelt met betrekking tot de koop-verkoop van **roerende goederen**.

Het Weens Koopverdrag is van "aanvullend recht" of anders gezegd toepasselijk wanneer niets specifiek bedongen werd tussen de partijen.

De verbintenissen worden in de praktijk inderdaad zeer dikwijls vastgelegd in de "algemene voorwaarden" vermeld op documenten zoals de offerte, de bestelbon of de factuur.

Vaak zijn deze voorwaarden inderdaad slechts algemeen en onaangepast als neerslag van genuanceerde onderhandelingen.

Het Weens Koopverdrag is het toepasselijke recht in al die gevallen waar partijen geen specifieke bepalingen voorzien hebben.

Het verdrag regelt de basis rechtsverhoudingen met name de *totstandkoming* van de koopovereenkomsten (aanbod, tegenbod, aanvaarding) en de *rechten en plichten* van de partijen voortvloeiend uit de koopovereenkomst (voor de verkoper: conforme levering en vrijwaring tegen derden, voor de koper : inontvangstneming en betaling van de prijs).

Het verdrag regelt niet hoe een koopcontract op een geldige manier tot stand komt.

Het behandelt evenmin alle aspecten van de eigendomsoverdracht tussen de partijen en bevat geen regels in verband met product-aansprakelijkheid.

Het verdrag is van toepassing op koopovereenkomsten betreffende roerende zaken tussen partijen die in verschillende staten gevestigd zijn.

Het moet dus gaan over :

Een overeenkomst tot koop-verkoop.

Dit wil zeggen een overeenkomst tot levering en eigendomsoverdracht van goederen tegen betaling van een prijs.

Van lichamelijk roerende goederen

Het verdrag is niet toepasselijk op koop-verkoop van :

- gronden of gebouwen
- goederen in vruchtgebruik of met recht van opstal, ...
- consultancy activiteiten of verzekeringen, ...
- intellectuele rechten of octrooien

Maar over de verkoop van software is de rechtsleer verdeeld.

Bovendien sluit het Weens Koopverdrag uitdrukkelijk een aantal roerende goederen uit :

- koop op openbare veiling of bij gerechtelijke koop
- koop van effecten, schepen en luchtvaartuigen
- koop van elektrische energie
- consumentenkoop

Door het verdrag niet toepasbaar te verklaren bij verkoop van consumentengoederen worden de meeste verkopen aan particulieren uitgesloten.

Tussen partijen die in verschillende verdragsluitende Staten gevestigd zijn

De **vestigingsplaats** van de partijen is hier van doorslaggevend belang, niet de nationaliteit van de betrokkenen.

Een bijkantoor (branche, succursale) van een internationaal bedrijf is in België juridisch een erkende vestiging van een buitenlandse vennootschap⁽⁸⁾ en wordt bijgevolg als in België gevestigd beschouwd.

De koopovereenkomst tussen een in België gevestigde Europese branch-office van een Japanse multinational en een Duitse distributeur valt dan ook onder de toepas-

sing van het verdrag ook al heeft Japan het verdrag tot nu toe niet geratificeerd.

Totstandkoming van de overeenkomst (ART. 14-24 Weens Koopverdrag)

Wanneer is er sprake van een overeenkomst?

Een overeenkomst is het resultaat van een **aanbod** (meestal in de vorm van een offerte) en de **aanvaarding** van dit aanbod.

Een aanbod is volgens het verdrag:

- een **voorstel** tot het sluiten van een overeenkomst
- gericht tot **één of meer bepaalde personen**
- dat voldoende **bepaald** is
- en waaruit de **wil** van de aanbieder blijkt om in geval van **aanvaarding gebonden te zijn**.

Een vrijblijvend voorstel wordt dus volgens het Weens Koopverdrag een bindend aanbod van zodra aan deze vier voorwaarden voldaan wordt.

Het verdrag voorziet echter de mogelijkheid een **aanbod** in te trekken, te herroepen of te verwerpen.

Het aanbod kan *ingetrokken* worden zolang het de tegenpartij niet heeft bereikt.

In de praktijk zal men voor de mededeling van de intrekking van een aanbod dus een sneller communicatiemiddel moeten gebruiken dan degene waarmee het aanbod werd geformuleerd.

Nadat het aanbod de andere partij bereikt heeft bestaat nog de mogelijkheid het aanbod te herroepen zolang het niet aanvaard is door de tegenpartij.

Een aanbod vervalt eveneens wanneer de wederpartij formeel stelt dat hij niet wenst in te gaan op het aanbod. Het aanbod wordt dan verwerpen.

De aanbieder zal in al deze gevallen snel moeten handelen.

De **aanvaarding** van een aanbod leidt tot de totstandkoming van de koopovereenkomst.

Stilzwijgen of niet reageren geldt in de regel niet als aanvaarding.

Het aanbod blijft weliswaar niet eeuwig gelden. De aanvaarding dient te gebeuren binnen een "redelijke termijn" en is afhankelijk van het communicatiemiddel dat door de aanbieder werd gebruikt.

Meestal wordt een aanbod algemeen aanvaard maar worden kleine wijzigingen aangebracht.

Wanneer echter de wezenlijk elementen van het contract zoals prijs, betaling, levering, aansprakelijkheid en zo meer⁽⁹⁾ gewijzigd worden spreekt men niet van een aanvaarding maar van een tegenaanbod.

Dit tegenaanbod moet uitdrukkelijk aanvaard worden door de oorspronkelijke aanbieder.

Vanheusden⁽¹⁰⁾ merkt terecht op dat in de praktijk het antwoord van een wederpartij onder zijn "algemene inkoopvoorwaarden" bijna steeds een tegenaanbod uitmaakt.

Welke voorwaarden zijn dan van toepassing bij de levering?

Afwijkend van de in België geldende stelling opteert het Weens Koopverdrag voor de "last shot" theorie : de laatst meegedeelde voorwaarden gelden.

Als de verkoper dus niet reageert op de voorwaarden in het antwoord tot aanvaarding gelden de voorwaarden zoals gewijzigd bij de aanvaarding of bij het tegenaanbod.⁽¹¹⁾

Koop van roerende zaken (ART.25-65 Weens Koopverdrag)

Deel III van het Weens Koopverdrag regelt de verplichtingen van de verkoper (sub A) en de koper (sub B), wat de gevolgen zijn als partijen hun verplichtingen niet nakomen (sub C), de overgang van het risico van de verkoper op de koper (sub D) en de zorg voor het behoud van de zaak (sub E.)

A. De verplichtingen van verkoper

De verkoper heeft in het verdrag fundamenteel twee verplichtingen: de conforme levering van de zaak en een "vrijwaringsverplichting" ten aanzien van rechten en aanspraken van derden.

De verkoper heeft een leveringsplicht. Het verdrag bepaalt dat hij de zaken (en de documenten die hierop betrekking hebben) moet afleveren :

- op de overeengekomen datum, of
- binnen de overeengekomen termijn, of
- binnen een redelijke termijn na het sluiten van de overeenkomst

De levering gebeurt in de magazijnen, fabrieken of in de vestigingsplaats van de verkoper.

Is vervoer voorzien van de verkochte zaken ("verzendingskoop") dan gebeurt de levering door de fysieke overhandiging (aflevering) aan de eerste onafhankelijke transporteur. De verkoper kan er zich dus meestal toe beperken de goederen ter beschikking te stellen van de koper. Als verkoper is het echter onvoldoende om gewoonweg te leveren, men moet ook "conform" de overeenkomst leveren. Men moet met andere woorden leveren wat besteld is. **Conformiteit** betekent volgens het verdrag dat de verkoper goederen moet afleveren die qua hoeveelheid, kwaliteit en omschrijving voldoen aan de overeenkomst en op de afgesproken wijze verpakt zijn (art.35,1).

Om de conformiteit te controleren moet de koper de goederen zo snel mogelijk laten keuren.

De klachten moeten binnen een "redelijke termijn" na ontdekking aan de verkoper worden meege- deeld.

Klachten over niet-conformiteit moeten in ieder geval binnen de twee jaar na levering worden aange- meld tenzij anders bedongen.

De facto komt het er op neer dat aan de koper gevraagd wordt zo snel mogelijk te keuren en indien nodig zo precies en nauwkeurig mogelijk te protesteren tegen de niet-conforme levering.

Zonder protest "binnen een redelijke termijn" verliest de koper het recht om de niet-conformiteit in te roepen ⁽¹²⁾.

Als tweede verplichting moet de verkoper het blijvend bezit verlenen over de gekochte goederen. Hij moet bijgevolg de koper als het ware beschermen tegen de rechten en aanspraken die derden op de gekochte goederen zouden maken ("vrijwaren").

De verkoper kan ofwel naast de koper tussenkomen in een proces ofwel hem schadeloos stellen voor zijn verlies.

Deze vrijwaring geldt ook ten aanzien van rechten en aanspraken

gebaseerd op industriële eigendoms- of andere intellectuele rechten zoals auteursrecht, merkenrecht, recht op model, en dergelijke.

B. De Verplichtingen van de verkoper ⁽¹³⁾

Het verdrag somt de twee verplichtingen van de koper op :

- betalen van de koopprijs
- de zaken in ontvangst nemen

Betaling van de koopprijs is een logisch gevolg van de levering.

Het verdrag bepaalt dat de ver- koper de koper niet om betaling moet verzoeken.

Het initiatief van de betaling moet spontaan van de koper uit- gaan. In het vrij onwaarschijnlijke geval dat geen prijs was overeenge- komen geldt de gebruikelijke prijs op het ogenblik dat de overeen- komst gesloten werd. De koper moet de prijs betalen op de plaats waar de verkoper gevestigd is. Het Weens Koopverdrag huldigt het principe van de contante betaling bij levering. De koper houdt echter het recht de goederen voor betaling te keuren. Op de koper rust volgens het verdrag eveneens de verplichting om de goederen in ontvangst te nemen.

Dit houdt onder meer in dat de koper :

- de leveringsplaats moet aanduiden
- personeel ter beschikking moet stellen om de goederen in ontvangst te nemen
- eventueel de nodige documenten moet aftekenen

Op het ogenblik van de inont- vangstneming van de zaak gaat principieel ook het risico van de verkochte zaak over op de koper.

Een koper die weigert de goede- ren in ontvangst te nemen begaat een contractbreuk waardoor hij aan- sprakelijk kan zijn voor de daaruit voortvloeiende schade.

C. Gevolgen als een van de partijen haar verplichtingen niet nakomt

Als één van beide partijen haar verplichtingen niet nakomt kan de andere partij teruggrijpen naar een aantal "rechtsmiddelen" om die ver- plichting af te dwingen.

Koper en verkoper hebben verschillende middelen om te ageren bij wanprestatie.

Deze zijn echter **niet cumuleer- baar** zodat zij zullen moeten kiezen

Voor regio's als Vlaanderen met een sterke in- en uitvoer zal het Weens Koopverdrag in de toekomst nog aan belang winnen.

Foto MBZ

en nagaan welk middel voor hen het meest opportuun is.

Koper en verkoper kunnen wel ieder rechtsmiddel cumuleren met een extra schadevergoeding.

1. rechtsmiddelen die de koper kan aanwenden

Wat de koper betreft herinneren wij er hier opnieuw aan dat als de koper niet tijdig protesteert tegen de niet-conformiteit of als deze klacht te vaag is, deze zijn rechtsmiddelen verliest en hij de volledige koopprijs moet betalen ongeacht het bestaan van de gebreken.⁽¹⁴⁾

Reageert de koper inderdaad snel en omstandig dan kan hij ofwel:

Uitvoering in natura eisen

De koper kan de “dwanguitvoering” van de overeenkomst eisen.

Dwanguitvoering kan echter alleen gevorderd worden als het toepasselijke nationale recht dit toestaat (art.29).

In principe kent het Belgisch B.W. deze mogelijkheid niet zodat de Belgische rechter kan weigeren in te gaan op een verzoek tot dwanguitvoering op basis van het Weens Koopverdrag.

Een aanvullende uitvoeringstermijn toestaan

De koper kan een “redelijke” aanvullende termijn (de “Nachfrist”) stellen zodat de verkoper zijn verplichtingen kan nakomen.

Vervult de verkoper na verloop van de termijn zijn verplichtingen nog steeds niet, dan kan de koper de overeenkomst laten ontbinden.

Ook de verkoper kan een bijkomende termijn vragen om zijn verplichtingen te kunnen nakomen (bijvoorbeeld voor herstellingen).

Ontbinding van het contract vragen

De koper kan, zonder voorafgaande waarschuwing aan de verkoper, de overeenkomst ontbonden verklaren:

- bij wezenlijke tekortkomingen; of
- na het vruchteloos verstrijken van de bijkomende termijn

Verdere uitvoering van het contract wordt hiermee gestaakt waardoor de koper verlost wordt van zijn verplichtingen van betaling en inontvangstneming van de goederen.

Hij kan echter nog steeds een schadevergoeding eisen.

Hoewel het contract ontbonden wordt blijven de regels uit de overeenkomst van kracht met betrekking tot geschillenregeling en rechten en plichten na ontbinding.

Merken we hier bovendien op dat de ontbinding uitsluitend geldig is indien zij geschiedt door een kennisgeving aan de andere partij.

De ontbinding gaat – in tegenstelling tot ons rechtsstelsel⁽¹⁵⁾ – in op het ogenblik van de verzending van de kennisgeving.

Het risico van kennisgeving (verkeerd adres, te weinig gefrankeerd, ...) wordt door het verdrag dan ook gelegd bij de partij die verzuimt zijn verbintenissen na te komen.

Het is – anders dan wat in België gebruikelijk is – dus niet de rechter die de ontbinding uitspreekt, maar de benadeelde partij⁽¹⁶⁾.

Prijsvermindering vragen

Bij niet-conforme levering kan de koper opteren voor een prijsvermindering ten belope van het waardeverschil bij de levering tussen de geleverde goederen en de bestelde goederen.

Dit recht tot prijsvermindering vervalt als de verkoper de goederen heeft hersteld of voorstelt dit te doen.

2. rechtsmiddelen die de verkoper kan aanwenden

De verkoper beschikt over nagenoeg dezelfde middelen die de koper heeft bij wanprestatie van deze laatste. Hij zal weliswaar geen prijsvermindering kunnen doorvoeren.

Naast een eventuele schadevergoeding zal de verkoper, onder dezelfde voorwaarden als de koper, kunnen opteren voor ofwel:

- uitvoering in natura
- een aanvullende termijn
- ontbinding

Een bijzonder rechtsmiddel voor de verkoper is de **specificatie**.

In de koopovereenkomst kan bepaald zijn dat vooraleer de verkoper kan leveren het aan de koper is om bepaalde specificaties door te geven aan de verkoper.

Wanneer de koper deze specificaties niet doorgeeft zou hij de uitvoering van het contract eindeloos kunnen blokkeren.

Om dit te vermijden bepaalt het verdrag dat de verkoper zelf tot specificatie kan overgaan.

3. Rechtsmiddelen die zowel koper als verkoper kunnen aanwenden

Beide partijen kunnen :

De onzekerheidsexceptie invoeren

Als na het sluiten van de overeenkomst blijkt dat één van de partijen voor een wezenlijk deel niet aan haar verplichtingen zal kunnen voldoen (gebrek aan kredietwaardigheid, afwezigheid van voldoende grondstoffen of gebrek aan know-how,...) en de tegenpartij kan onvoldoende garanties geven, mag de andere partij de uitvoering van haar verplichtingen opschorten of zelfs ontbinden.

Schadevergoeding vragen

Om aanspraak te kunnen maken op een schadevergoeding moeten drie voorwaarden vervuld zijn:

- een tekortkoming
- een schade (verlies)
- een oorzakelijk verband tussen deze twee

De omvang van de vergoeding wordt bepaald door het geleden verlies met inbegrip van de gedeerde winst doch enkel ten belope van de voorzienbare schade⁽¹⁷⁾.

Recht hebben op rente

Bij achterstallige betalingen heeft de schuldeiser recht op rente.

Het Weens Koopverdrag zegt niets over het toepasselijke rentepercentage. De partijen of het nationaal toepasselijke recht doen hierover uitspraak.

In geval van **overmacht** (revolutie, extreme weersomstandigheden, en dergelijke) vervalt de plicht tot schadevergoeding.

De ontbinding van de overeenkomst of de uitvoering in natura kunnen weliswaar nog steeds gevorderd worden (zelfs bij blijvende overmacht)

Bovendien geldt deze vrijstelling van schadevergoeding slechts tot de overmacht verdwijnt.

De aansprakelijkheid vervalt eveneens wanneer de tekortkoming waarop een partij zich beroept volgt uit een nalatigheid of handeling van diezelfde partij.

D. Overgang van het risico van de verkoper op de koper (Art.66-70 Weens Koopverdrag)

Het Weens Koopverdrag regelt in de overgang van het risico van de verkoper op de koper.

Deze regeling wordt in de praktijk weinig toegepast.

Internationale handelspartners grijpen immers vaak terug naar de INCO-terms (CIF, FOB, FAS, ...) die heel precieze regels bevatten betreffende de overgang van risico.

Wanneer het verdrag dan toch speelt gaat het risico normaal gezien over bij de afgifte of ter beschikkingstelling van de goederen.

Ingeval van levering met vervoer (verzendingskoop) gaat het risico over bij afgifte aan de eerste onafhankelijke vervoerder.

Bij zaken die tijdens doorvoer worden verkocht gaat het risico over bij het sluiten van de overeenkomst.

Uit bovenstaande blijkt duidelijk dat de goederen volgens het verdrag reizen op risico van de koper.

E. Zorg voor het behoud van de zaken (ART. 85-88 Weens Koopverdrag)

Zowel koper als verkoper desgevallend verplicht zijn de goederen in stand te houden.

Indien de goederen in bewaargang gegeven worden bij een derde kunnen deze indien nodig verkocht worden.

Besluit

Het Weens Koopverdrag is een belangrijk verdrag.

Steeds meer landen sluiten zich aan bij het verdrag waarvan de principes een haalbaar compromis lijken voor handelspartners uit verschillende juridische tradities.

Ook met ons Belgische recht zijn er voldoende verschillen.

Het blijft echter belangrijk om bepaalde aspecten van de koop-verkoop niet zomaar aan de aanvullende regels van het verdrag over te laten.

Bepalingen die voor uw onderneming van primordiaal belang zijn worden best tussen partijen specifiek bedongen.

Het loont dan ook de moeite om met uw juridische raadgever na te gaan in hoeverre uw bestaande overeenkomsten en voorwaarden

moeten geïnterpreteerd worden binnen deze nieuwe juridische omgeving.

De principes van het verdrag kunnen als leidraad dienen voor de eventuele aanpassingen van deze documenten.

Het verdrag zal echter zeker spelen in die gevallen waar de realiteit uw juridische creativiteit overtreft.

Een verdrag dus om niet uit het oog te verliezen⁽¹⁸⁾.

1. Het Weens Koopverdrag : nieuwe regels voor internationale koop-verkoopovereenkomsten.
Voor dit artikel lezen we :
-STOLLE, L., *Het Weense Koopverdrag; een internationale reglementering voor koop-verkoopovereenkomsten*, Diegem, Ced.Samson, 1997, 120 blz.
-VANHEUSDEN, K., "De internationale verkoopovereenkomst en het nieuwe internationale kooprecht", *Buitenlandse handel*, Jaargang 36, April 1998, XLIII blz.
-VAN HOUTTE, H.; ERAUW, J. en WAUTELET, P., *Het Weens Koopverdrag*, Antwerpen-Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, 1997, 377 blz.
2. Verdrag van de Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken (Wenen, 11 april 1980; Wet 4 september 1996, B.S., 1 Juli 1997)
(United Nations Convention on Contracts for the International Sales of Goods ook wel CISG afgekort)
3. De geactualiseerde lijst van de ratificaties kan worden geraadpleegd op de web-site van de VN :
<http://www.un.or/depts/treaty>.
4. VANHEUSDEN, K., "De internationale verkoopovereenkomst en het nieuwe internationale kooprecht", *Buitenlandse handel*, Jaargang 36, April 1998, V.
5. "Verdrag houdende éénvormige wet inzake de internationale koop van roerende lichamelijke zaken"(Den Haag, 1 juli 1964; Wet 15 juli 1970, B.S., 14 jan. 1971) en "Verdrag houdende een eenvormige wet inzake de totstandkoming van internationale koopovereenkomsten betreffende roerende lichamelijke zaken"(Den Haag, 1 juli 1964; Wet 15 juli 1970, B.S., 14 jan. 1971)
6. Uiteindelijk hebben slechts 9 landen de verdragen geratificeerd.
7. Wie grondig met het verdrag wil kennis maken en er relevante internationale rechtspraak wil op nalezen raden wij VAN HOUTTE, H.; ERAUW, J. en WAUTELET, P., *Het Weens Koopverdrag*, Antwerpen-Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, 1997, 377 blz aan.
8. onder meer art. 198 van de Vennootschapswet.
9. art. 19, 3: "Aanvullende of afwijkende voorwaarden met betrekking tot onder andere de prijs, betaling, kwaliteit en hoeveelheid van zaken, plaats en tijd

van aflevering, omvang van aansprakelijkheid van één van beide partijen jegens de andere of de beslechting van geschillen worden geacht de voorwaarden van het aanbod wezenlijk aan te tasten".

Het verdrag is in deze zin ruimer dan de Belgische wetgeving.

Niet enkel voorwerp en prijs maar ook elementen zoals leveringstermijn en omvang van de aansprakelijkheid worden als "wezenlijke elementen" beschouwd.

10. VANHEUSDEN, K., "De internationale verkoopovereenkomst en het nieuwe internationale kooprecht", *Buitenlandse handel*, Jaargang 36, April 1998, X.
11. Het verdrag maakt geen onderscheid tussen "zichtbare" en "onzichtbare" gebreken.
12. In de praktijk blijft het onderscheid weliswaar een rol spelen onder meer om te bepalen hoe lang een "redelijke termijn" kan lopen. Bij verborgen gebreken zal deze termijn in het algemeen wat langer zijn.
13. Art.54 tot 59 Weens Koopverdrag.
14. art.38 en 39 Weens Koopverdrag.
15. In Frankrijk, Nederland en België geldt in regel de **kennismemingsleer**. De ontbinding zal pas uitwerking hebben en gelden van zodra de bestemming ervan kennis heeft genomen of redelijkwijjs kennis van heeft kunnen nemen.
16. De ontbindingssanctie uit de Code civil is in beginsel een *gerechtelijke ontbinding* en vereist een verplichte voorafgaandelijke tussenkomst van een rechter. Sinds de jaren tachtig verdedigen zowel rechtsleer als rechtspraak de mogelijkheid om in uitzonderlijke omstandigheden (hoogdringendheid, kwader trouw, flagrante onbekwaamheid van de schuldenaar...) de ontbinding buitengerechtelijk te laten geschieden op eenzijdig initiatief van de benadeelde schuldeiser. Het is wachten op een uitspraak van het Hof van Cassatie hieromtrent.
- De rechter beschikt in geval van buitengerechtelijke ontbinding uiteraard a posteriori nog over een controlebevoegdheid.
17. *Voorzienbare schade* is deze die de tegenpartij bij het sluiten van de overeenkomst voorzorg of had kunnen voorzien.
18. Voor de volledige Engelse tekst van het verdrag en de Nederlandse vertaling ervan verwijzen wij naar VAN HOUTTE, H.; ERAUW, J. en WAUTELET, P., *Het Weens Koopverdrag*, Antwerpen-Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, 1997, 313-357.